

Chick Corea (12 czerwca 1941 w Chelsea, Massachusetts - 9 lutego 2021 w Tampa Bay, Florida)

*Ten jazzowy muzyk z Chelsea, USA,
gdy usiądzie do piano, to gra i gra,
jazz awangardowy,
free jazz mozartowy,
gra jak kiedyś na organach grał sam Bach!*

(ebs)

Chick Corea - amerykański pianista jazzowy i kompozytor. Laureat NEA Jazz Masters Award w 2006, jest stawiany pośród niewielu absolutnych mistrzów języka jazzowego, choć posiadającego wielu naśladowców w dzisiejszym świecie muzyki.

Urodził się 12 czerwca 1941 w Chelsea Massachusetts - aglomeracji miejskiej na przedmieściach Bostonu - jako Armando Anthony Corea. Posiada korzenie włoskie. Jedna linia jego dziadków pochodzi z Kalabrii, druga z Sycylii. Jego ojciec Armando, zawodowy trębacz jazzowy, który przewodził Original Dixieland Jazz Band w regionie Bostonu w latach 30. i 40., zapoznał Chicka z grą na pianinie w wieku lat pięciu.

Ogromna kolekcja jazzowa ojca, jego zawód, znajomi, koledzy - to wszystko sprawiło, iż syn był dosłownie otoczony jazzem, co na zawsze ukształtowało przyszłego muzyka. W wieku lat ośmiu podjął naukę gry na perkusji, co umożliwiło mu później obchodzenie się z fortepianem trochę jak z instrumentem perkusyjnym. Dziedzictwo obszaru Bostonu jest wyraźnie słyszalne w jego wstępie do "Nefertiti" na *Circle - Paris Concert* jako kompozycji Wayne'a Shortera.

Corea zdawał się wynosić więcej z indywidualnego rozwoju muzycznego niż ze szkoły, do której uczęszczał. Gdy w szkole średniej młody Chick dostał od ojca czarny smoking, zaczął grywać zarobkowo. Występował w trio, które wykonywało muzykę Horace'a Silvera w miejscowym klubie jazzowym; w jego skład wchodził jeszcze portugalski trębacz i lider zespołu, Phil Barboza, oraz kongista Bill Fitch, który zapoznał Coreę z muzyką latynoską.

Corea jest jednym z wielkich pionierów *fusion*, a pośród gatunków, na które znacząco wpłynął, można jednych tchem wymienić post-bop, jazz latynoski, free jazz, jazz awangardowy oraz jazz klasyczny. Jest rzadkością w swojej biegłości oraz charakterystyczności sposobu grania zarówno na klawiszach, jak i syntezatorach; jest jednym z pierwszych, którzy w pełni wykorzystali potencjał instrumentów elektronicznych.

"Żaden muzyk nie wykorzystał koncepcji *fusion* z taką różnorodnością, inteligencją oraz nieskazitelnym smakiem jak Chick Corea", napisał Len Lyons, znany autor i krytyk jazzowy, w swojej książce "101 najlepszych albumów jazzowych" ("The 101 Best Jazz Albums"). Amerykański magazyn "Downbeat" nazwał Coreę "najbardziej różnorodną i nieprzewidywalną postacią w jazzie".

Pośród muzyków, którzy wpłynęli na Coreę, wymienia się Mozarta, Beethovena, Arta Tatum, Theloniousa Monka, Billa Evansa oraz, przede wszystkim, Buda Powella. Jest stawiany na półce razem z Herbiem Hancockiem i Keithem Jarrettem jako najbardziej wpływowy klawiszowiec drugiej połowy XX wieku.

Do najważniejszych momentów swojej kariery Corea może chyba zaliczyć współpracę z Milesem Davisem podczas nagrania albumu "Bitches Brew" w 1969, uważanego za pierwsze udane połączenie jazzu i rocka, oraz utworzenie grupy będącej kamieniem milowym fusion - "Return to Forever".

Takie standardy jazzowe jak "Spain", "La Fiesta", "Now He Sings, Now He Sobs", "Armando's Rhumba" czy "Matrix" to tylko niektóre spośród wielu, które napisał i skomponował.

Jego znakiem szczególnym w muzyce jest wielobarwna liryczność przepiękna akordami dominantowymi, dynamiczne figuracje chromatyczne i pasáže oparte na akordach zmniejszonych, oraz "ogniste" rysowanie fraz. Jest także rozpoznawany z uwagi na swoje niepowtarzalne brzmienie elektroniczne, techniki eksperymentalne jak np. szarpanie strun pianina, ale też w wielu utworach traktowanie go po części jako instrument perkusyjny.

Niektórzy krytycy twierdzą, iż karierę Corei charakteryzują sporadyczne, mało ciekawe przestoje, podczas których powstają słabe, pisane pod publikę dzieła na pokaz. Jego ogromna dyskografia otrzymała zaskakująco dużą ilość dość kiepskich recenzji. Około 40% jego albumów dostaje notę poniżej sześciu, w skali od jednego do dziesięciu, w dwóch największych amerykańskich magazynach jazzowych. Jednak te 60% wystarczy, żeby zaliczyć go do największych muzyków jazzowych wszech czasów.

<https://www.youtube.com/watch?v=VlnwHDc8Rgk>

Muzyk zmarł 9 lutego 2021 w Tampa Bay na Florydzie.

<https://www.youtube.com/watch?v=4LHuv0I-qbA>